

STN	Textílie pre zdravotníctvo a zariadenia sociálnych služieb	STN P CEN/TS 14237 80 3042
------------	---	--

Textiles for healthcare and social services facilities

Textiles dans les établissements de santé et de services sociaux

Textilien im Gesundheitswesen

Táto predbežná norma je slovenskou verziou CEN/TS 14237: 2015.

This prestandard is the Slovak version of CEN/TS 14237: 2015.

Táto predbežná STN je určená na overenie. Pripomienky zasielajte ÚNMS SR najneskôr do decembra 2017.

Nahradenie predchádzajúcich noriem

Táto technická špecifikácia nahrádza anglickú verziu STN P CEN/TS 14237 z apríla 2016, ktorá od 1. 4. 2016 nahradila STN P ENV 14237 zo septembra 2003 v celom rozsahu.

123736

Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR, 2016

Podľa zákona č. 264/1999 Z. z. v znení neskorších predpisov sa môžu slovenské technické normy rozmnožovať a rozširovať iba so súhlasom Úradu pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR.

Národný predhovor

Normatívne referenčné dokumenty

Nasledujúce dokumenty, celé alebo ich časti, sú v tomto dokumente normatívnymi odkazmi a sú nevyhnutné pri jeho používaní. Pri datovaných odkazoch sa použije len citované vydanie. Pri nedatovaných odkazoch sa použije najnovšie vydanie citovaného dokumentu (vrátane všetkých zmien).

EN 410 zavedená v STN EN 410 Sklo v stavebníctve. Stanovenie svetelných a solárnych vlastností zasklenia (70 1634)

EN 1103 zavedená v STN EN 1103 Textilie. Odevné textilie. Podrobný postup na zisťovanie horľavosti (80 0885)

EN 12590 zavedená v STN EN 12590 Textilie. Priemyselné šijacie nite vyrobené úplne alebo čiastočne zo syntetických vlákien (80 2152)

EN 13773 zavedená v STN EN 13773 Textilie a textilné výrobky. Horľavosť. Záclony a závesy. Klasifikačný systém (80 0894)

EN 14697 zavedená v STN EN 14697 Textilie. Slučkové uteráky a tkaniny na slučkové uteráky. Špecifikácia a skúšobné metódy (80 3041)

EN 20105-N01 zavedená v STN EN 20105-N01 Textilie. Skúšky stálofarebnosti. Časť N01: Stálofarebnosť pri bielení chlórnanom (ISO 105-N01) (80 0136)

EN 20811 zavedená v STN EN 20811 Textilie. Stanovenie odolnosti proti prenikaniu vody. Skúška tlakom vody (80 0818)

EN ISO 105-B02 zavedená v STN EN ISO 105-B02 Textilie. Skúšky stálofarebnosti. Časť B02: Stálofarebnosť v umelom svetle: Skúška xenónovou výbojkou (ISO 105-B02) (80 0121)

EN ISO 105-C06 zavedená v STN EN ISO 105-C06 Textilie. Skúšky stálofarebnosti. Časť C06: Stálofarebnosť v domácom a komerčnom praní (ISO 105-C06) (80 0123)

EN ISO 105-E04 zavedená v STN EN ISO 105-E04 Textilie. Skúšky stálofarebnosti. Časť E04: Stálofarebnosť v pote (ISO 105-E04) (80 0127)

EN ISO 105-N02 zavedená v STN EN ISO 105-N02 Textilie. Skúšky stálofarebnosti. Časť N02: Stálofarebnosť pri bielení peroxidom (ISO 105-N02) (80 0136)

EN ISO 105-P01 zavedená v STN EN ISO 105-P01 Textilie. Skúšky stálofarebnosti. Časť P01: Stálofarebnosť v suchom teple (s výnimkou žehlenia) (ISO 105-P01) (80 0139)

EN ISO 105-X12 zavedená v STN EN ISO 105-X12 Textilie. Skúšky stálofarebnosti. Časť X12: Stálofarebnosť pri otere (ISO 105-X12) (80 0142)

EN ISO 5077 zavedená v STN EN ISO 5077 Textilie. Zisťovanie zmien rozmerov po praní a sušení (ISO 5077) (80 0822)

EN ISO 6330 zavedená v STN EN ISO 6330 Textilie. Postupy domáceho prania a sušenia na skúšanie textílií (ISO 6330) (80 0821)

EN ISO 9237: 1995 zavedená v STN EN ISO 9237: 1998 Textilie. Stanovenie priepustnosti vzduchu plošnými textíliami (ISO 9237: 1995) (80 0817)

EN ISO 11092: 2014 zavedená v STN EN ISO 11092: 2015 Textilie. Zisťovanie fyziologických vlastností. Meranie tepelnej odolnosti a odolnosti proti vodným parám za ustálených podmienok (skúška potenia vyhrievanou platničkou) (ISO 11092: 2014) (80 0854)

EN ISO 12945-1: 2000 zavedená v STN EN ISO 12945-1: 2002 Textilie. Zisťovanie sklonu plošných textílií k rozvlákneniu povrchu a k žmolkovaniu. Časť 1: Metóda so žmolkovacou skrinkou (ISO 12945-1: 2000) (80 0837)

EN ISO 12945-2 zavedená v STN EN ISO 12945-2 Textilie. Zisťovanie sklonu plošných textílií k rozvlákneniu povrchu a k žmolkovaniu. Časť 2: Modifikovaná metóda Martindale (ISO 12945-2) (80 0837)

EN ISO 12952-1 zavedená v STN EN ISO 12952-1 Textilie. Horľavosť lôžkovín. Časť 1: Všeobecné skúšobné metódy na zisťovanie zápalnosti tlejúcou cigaretou (ISO 12952-1) (80 0886)

EN ISO 12952-2 zavedená v STN EN ISO 12952-2 Textilie. Horľavosť lôžkovín. Časť 2: Všeobecné skúšobné metódy na zisťovanie zápalnosti malým otvoreným plameňom (ISO 12952-2) (80 0886)

EN ISO 13934-1 zavedená v STN EN ISO 13934-1 Textilie. Ťahové vlastnosti plošných textílií. Časť 1: Zisťovanie maximálnej sily a ťažnosti pri maximálnej sile metódou Strip (ISO 13934-1) (80 0812)

EN ISO 13936-1 zavedená v STN EN ISO 13936-1 Textilie. Zisťovanie odolnosti tkanín proti posuvnosti nití vo šve. Časť 1: Metóda so stanoveným otvorením šva (ISO 13936-1) (80 0842)

EN ISO 13936-2 zavedená v STN EN ISO 13936-2 Textilie. Zisťovanie odolnosti tkanín proti posuvnosti nití vo šve. Časť 2: Metóda so stanoveným zaťažením (ISO 13936-2) (80 0842)

EN ISO 13938-1: 1999 zavedená v STN EN ISO 13938-1: 2001 Textilie. Vlastnosti plošných textílií pri pretlaku. Časť 1: Hydraulická metóda na zisťovanie pevnosti pri pretrhnutí a rozťahnutia pri pretrhnutí (ISO 13938-1: 1999) (80 0814)

EN ISO 13938-2 zavedená v STN EN ISO 13938-2 Textilie. Vlastnosti plošných textílií pri pretlaku. Časť 2: Pneumatická metóda na zisťovanie pevnosti pri pretrhnutí a rozťahnutia pri pretrhnutí (ISO 13938-2) (80 0814)

ISO 4915 zavedená v STN ISO 4915 Textilie. Druhy stehov. Triedenie a názvoslovie (80 0081)

ISO 4916 dosiaľ nezavedená

Vypracovanie normy

Spracovateľ: Natália Kočanová – CENISO, Bratislava, prom. chem. Natália Kočanová

Technická komisia: TK 18 Textil

**Textílie pre zdravotníctvo
a zariadenia sociálnych služieb**

Textiles for healthcare and social services facilities

Textiles dans les établissements
de santé et de services sociaux

Textilien im Gesundheitswesen

Túto technickú špecifikáciu (CEN/TS) schválil CEN 29. mája 2015 na predbežné používanie. Obdobie platnosti tejto CEN/TS je obmedzené spočiatku na tri roky. Členovia CEN budú po dvoch rokoch požiadaní o predloženie pripomienok súvisiacich najmä s otázkou, či sa má CEN/TS zmeniť na európsku normu.

Členovia CEN sú povinní oznámiť existenciu tejto technickej špecifikácie CEN/TS takým istým spôsobom ako EN a vhodnou formou sprístupniť túto CEN/TS na národnej úrovni. Do konečného rozhodnutia o možnej konverzii CEN/TS na EN, je možné ponechať v platnosti aj rozporné národné normy.

Členmi CEN sú národné normalizačné organizácie Belgicka, Bulharska, Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko, Cypru, Česka, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Chorvátska, Írska, Islandu, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Malty, Nemecka, Nórska, Poľska, Portugalska, Rakúska, Rumunská, Slovenska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Španielska, Švajčiarska, Švédska, Talianska a Turecka.

CEN

Európsky výbor pre normalizáciu
European Committee for Standardization
Comité Européen de Normalisation
Europäisches Komitee für Normung

Riadiace stredisko CEN-CENELEC: Avenue Marnix 17, B-1000 Brusel

Obsah

	strana
Predhovor	7
Úvod	7
1 Predmet normy	8
2 Normatívne odkazy	8
3 Termíny a definície	9
3.1 Výrobky	9
3.2 Vlastnosti	10
4 Vlastnosti, odkazy a požiadavky	11
5 Informácia o výrobku	20
Literatúra	20

Predhovor

Tento dokument (CEN/TS 14237: 2015) vypracovala technická komisia CEN/TC 248 Textil a textilné výrobky, ktorej sekretariát je v BSI.

Tento dokument nahrádza ENV 14237: 2002.

V tomto novom vydaní sa v úvode špecifikoval účel, aktualizovali sa normatívne odkazy a požiadavky sa modifikovali podľa predchádzajúcich skúsenosti s používaním ENV 14237.

Upozorňuje sa na možnosť, že niektoré časti tohto dokumentu môžu byť predmetom patentových práv. CEN [a/alebo CENELEC] nezodpovedajú za identifikáciu ktoréhokoľvek alebo všetkých takýchto patentových práv.

V súlade s vnútornými predpismi CEN/CENELEC sú túto technickú špecifikáciu povinné prevziať národné normalizačné organizácie týchto krajín: Belgicka, Bulharska, Bývalej juhoslovanskej republiky Macedónsko, Cyprus, Česka, Dánska, Estónska, Fínska, Francúzska, Grécka, Holandska, Chorvátska, Írska, Islandu, Litvy, Lotyšska, Luxemburska, Maďarska, Malty, Nemecka, Nórska, Poľska, Portugalska, Rakúska, Rumunsko, Slovenska, Slovinska, Spojeného kráľovstva, Španielska, Švajčiarska, Švédska, Talianska a Turecka.

Úvod

Táto technická špecifikácia uvádza minimálne špecifikácie na nákup nepoužitých textílií pre zdravotníctvo a zariadenia sociálnych služieb. Má pomáhať zdravotníckym organizáciám a organizáciám sociálnych služieb pri výbere textilných výrobkov, ktoré sú zhotovené z týchto textílií a sú určené na priemyselné pranie.

Zistilo sa, že textilné materiály, ktoré sú v súčasnosti dostupné, prevyšujú tieto minimálne špecifikácie v tejto technickej špecifikácii a nie je možné poskytnúť informácie, ktoré by zosúlادili tieto minimálne špecifikácie so životnosťou textílií a kvalitou pri typickom priemyselnom spracovaní. Okrem toho tieto minimálne špecifikácie nie sú v súlade so životnosťou ako mierou pri typických priemyselných procesoch prania. Preto sa dôrazne odporúča, aby nakupujúci prerokovali kvalitu materiálov a ich požadovanú funkčnú požiadavku s perspektívnou pracovňou predtým, ako nakúpia. Okrem toho treba zaistiť bezpečnosť pacientov a klientov hygienickým čistením podľa EN 14065, ktoré sa nedá dosiahnuť práním v domácnosti.

Aby sa zaistila dostatočná trvanlivosť, výrobné technológie v pracovniach majú veľké nároky na funkčné vlastnosti textilu, ktoré by mohli zvýšiť obstarávacie náklady. Preto sa odporúča vykonať nejaké skúšobné pranie v perspektívnej pracovni, aby sa lepšie odhadla životnosť textilu a vypočítali náklady počas životného cyklu.

Vlastnosti, odkazy a špecifikácie pre textílie uvedené v tabuľkách od 1 do 8 poskytujú informácie, ktoré slúžia ako východiskový bod pre výrobky, ktoré sa majú priemyselne prať. Je možné, že národné normy stanovujú vyššiu úroveň vlastností textilných výrobkov.

1 Predmet normy

Táto technická špecifikácia odporúča vlastnosti, skúšobné metódy a minimálne funkčné špecifikácie pre nepoužitý textil pre zdravotníctvo a zariadenia sociálnych služieb (nemocnice, domovy ústavnej starostlivosti a pod.) ako informáciu o vhodnosti výrobkov, ktoré sa majú ošetrovať priemyselným praním.

Táto technická špecifikácia nie je použiteľná na chirurgické textílie, na ktoré platí smernica o zdravotníckych pomôckach, ani na ochranné odevy, ktoré sú predmetom smernice o OPP.

2 Normatívne odkazy

Nasledujúce dokumenty, celé alebo ich časti, sú v tomto dokumente normatívnymi odkazmi a sú nevyhnutné pri jeho používaní. Pri datovaných odkazoch sa použije len citované vydanie. Pri nedatovaných odkazoch sa použije posledné vydanie citovaného dokumentu (vrátane všetkých zmien).

EN 410 *Glass in building – Determination of luminous and solar characteristics of glazing*. [Sklo v stavebníctve. Stanovenie svetelných a solárnych vlastností zasklenia.]

EN 1103 *Textiles – Fabrics for apparel – Detailed procedure to determine the burning behaviour*. [Odevné textílie. Podrobný postup na zisťovanie horľavosti.]

EN 12590 *Textiles – Industrial sewing threads made wholly or partly from synthetic fibres*. [Textílie. Priemyselné šijacie nite vyrobené úplne alebo čiastočne zo syntetických vlákien.]

EN 13773 *Textiles and textile products – Burning behaviour – Curtains and drapes – Classification scheme*. [Textílie a textilné výrobky. Horľavosť. Záclony a závesy. Klasifikačný systém.]

EN 14697 *Textiles – Terry towels and terry towel fabrics – Specification and methods of test*. [Textílie. Slučkové uteráky a tkaniny na slučkové uteráky. Špecifikácia a skúšobné metódy.]

EN 20105-N01 *Textiles – Tests for colour fastness – Part N01: Colour fastness to bleaching: Hypochlorite (ISO 105-N01)*. [Textílie. Skúšky stálofarebnosti. Časť N01: Stálofarebnosť pri bielení chlórnanom.]

EN 20811 *Textiles – Determination of resistance to water penetration – Hydrostatic pressure test*. [Textílie. Skúšky stálofarebnosti. Časť N01: Stálofarebnosť pri bielení chlórnanom.]

EN ISO 105-B02 *Textiles – Tests for colour fastness – Part B02: Colour fastness to artificial light: Xenon arc fading lamp test (ISO 105-B02)*. [Textílie. Skúšky stálofarebnosti. Časť B02: Stálofarebnosť v umelom svetle: Skúška xenónovou výbojkou.]

EN ISO 105-C06 *Textiles – Tests for colour fastness – Part C06: Colour fastness to domestic and commercial laundering (ISO 105-C06)*. [Textílie. Skúšky stálofarebnosti. Časť B06: Stálofarebnosť pri domácom a priemyselnom praní.]

EN ISO 105-E04 *Textiles – Tests for colour fastness – Part E04: Colour fastness to perspiration (ISO 105-E04)*. [Textílie. Skúšky stálofarebnosti. Časť E04: Stálofarebnosť v pote.]

EN ISO 105-N02 *Textiles – Tests for colour fastness – Part N02: Colour fastness to bleaching – Peroxide (ISO 105-N02)*. [Textílie. Skúšky stálofarebnosti. Časť N02: Stálofarebnosť pri bielení peroxidom.]

EN ISO 105-P01 *Textiles – Tests for colour fastness – Part P01: Colour fastness to dry heat (excluding pressing) (ISO 105-P01)*. [Textílie. Skúšky stálofarebnosti. Časť P01: Stálofarebnosť v suchom teple (s výnimkou žehlenia).]

EN ISO 105-X12 *Textiles – Tests for colour fastness – Part X12: Color fastness to rubbing (ISO 105-X12: 2001)*. [Textílie. Skúšky stálofarebnosti. Časť X12: Stálofarebnosť pri otere.]

EN ISO 5077 *Textiles – Determination of dimensional change in washing and drying (ISO 5077)*. [Textílie. Zisťovanie zmien rozmerov po praní a sušení.]

EN ISO 6330 *Textiles – Domestic washing and drying procedures for textile testing (ISO 6330)*. [Textílie. Postupy domáceho prania a sušenia na skúšanie textílií.]

EN ISO 9237: 1995 *Textiles – Determination of permeability of fabrics to air (ISO 9237: 1995)*. [Textílie. Stanovenie priepustnosti vzduchu plošnými textíliami.]

EN ISO 11092: 2014 *Textiles – Physiological effects – Measurement of thermal and water-vapour resistance under steady-state conditions (sweating guarded-hotplate test) (ISO 11092:2014)*. [Textílie. Zisťovanie fyziologických vlastností. Meranie tepelnej odolnosti a odolnosti proti vodným parám za ustálených podmienok (skúška potenia vyhrievanou platničkou).]

EN ISO 12945-1: 2000 *Textiles – Determination of fabric propensity to surface fuzzing and to pilling – Part 1: Pilling box method (ISO 12945-1: 2000)*. [Textílie. Zisťovanie sklonu plošných textílií k rozvlákneniu povrchu a k žmolkovaniu. Časť 1: Metóda so žmolkovacou skrinkou.]

EN ISO 12945-2 *Textiles – Determination of fabric propensity to surface fuzzing and to pilling – Part 2: Modified Martindale method (ISO 12945-2)*. [Textílie. Zisťovanie sklonu plošných textílií k rozvlákneniu povrchu a k žmolkovaniu. Časť 2: Modifikovaná metóda Martindale.]

EN ISO 12952-1 *Textiles – Assessment of the ignitability of bedding items – Part 1: Ignition source: smouldering cigarette (ISO 12952-1)*. [Textílie. Horľavosť lôžkovín. Časť 1: Všeobecné skúšobné metódy na zisťovanie zápalnosti tlejúcou cigaretou.]

EN ISO 12952-2 *Textiles – Assessment of the ignitability of bedding items – Part 2: Ignition source: match-flame equivalent (ISO 12952-2)*. [Textílie. Horľavosť lôžkovín. Časť 2: Všeobecné skúšobné metódy na zisťovanie zápalnosti malým otvoreným plameňom.]

EN ISO 13934-1 *Textiles – Tensile properties of fabrics – Part 1: Determination of maximum force and elongation at maximum force using the strip method (ISO 13934-1)*. [Textílie. Ťahové vlastnosti plošných textílií. Časť 1: Zisťovanie maximálnej sily a ťažnosti pri maximálnej sile metódou Strip.]

EN ISO 13936-1 *Textiles – Determination of the slippage resistance of yarns at a seam in woven fabrics – Part 1: Fixed seam opening method (ISO 13936-1)*. [Textílie. Zisťovanie odolnosti tkanín proti posuvnosti nití vo šve. Časť 1: Metóda so stanoveným otvorením šva.]

EN ISO 13936-2 *Textiles – Determination of the slippage resistance of yarns at a seam in woven fabrics – Part 2: Fixed load method (ISO 13936-2)*. [Textílie. Zisťovanie odolnosti tkanín proti posuvnosti nití vo šve. Časť 2: Metóda so stanoveným zaťažením.]

EN ISO 13938-1: 1999 *Textiles – Bursting properties of fabrics – Part 1: Hydraulic method for determination of bursting strength and bursting distension (ISO 13938-1: 1999)*. [Textílie. Vlastnosti plošných textílií pri pretlaku. Časť 1: Hydraulická metóda na zisťovanie pevnosti pri pretrhnutí a rozťahnutia pri pretrhnutí.]

EN ISO 13938-2 *Textiles – Bursting properties of fabrics – Part 2: Pneumatic method for determination of bursting strength and bursting distension (ISO 13938-2)*. [Textílie. Vlastnosti plošných textílií pri pretlaku. Časť 2: Pneumatická metóda na zisťovanie pevnosti pri pretrhnutí a rozťahnutia pri pretrhnutí.]

ISO 4915 *Textiles – Stitch types – Classification and terminology*. [Textílie. Druhy stehov. Triedenie a názvoslovie.]

ISO 4916 *Textiles – Seam types – Classification and terminology*. [Textílie. Druhy stehov. Triedenia a názvoslovie.]

koniec náhľadu – text ďalej pokračuje v platenej verzii STN